

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE DO PRAWA BANKOWEGO

1. Przedmiot i źródła prawa bankowego.....	13
2. Bank i czynności bankowe.....	15
2.1. Pojęcie banku.....	15
2.2. Czynności bankowe.....	18
3. System bankowy w Polsce.....	20
3.1. Struktura systemu bankowego.....	20
3.1.1. Banki państwowe.....	21
3.1.2. Banki spółdzielcze.....	22
3.1.3. Banki w formie spółek akcyjnych.....	25
3.2. Restrukturyzacja i konsolidacja banków.....	27
3.2.1. Restrukturyzacja banków.....	27
3.2.2. Konsolidacja banków.....	29
4. Powstanie, organizacja i działalność banku.....	31
4.1. Utworzenie banku.....	31
4.2. Reglamentacja działania banków.....	33
4.3. Rachunkowość bankowa.....	37
4.4. Sanacja, likwidacja i upadłość banku.....	38
4.4.1. Postępowanie uzdrawiające, przejęcie i likwidacja banku.....	38
4.4.2. Upadłość banku.....	41
5. Umowy bankowe.....	42
5.1. Uwagi ogólne.....	42
5.2. Rachunki bankowe i rozliczenia pieniężne.....	45
5.3. Wkłady oszczędnościowe.....	47
5.4. Kredyty i pożyczki pieniężne.....	49
5.5. Gwarancja bankowa.....	51
6. Bankowy Fundusz Gwarancyjny.....	53
7. Narodowy Bank Polski.....	56
7.1. Status prawny Narodowego Banku Polskiego.....	56
7.2. Funkcje Narodowego Banku Polskiego.....	57
7.3. Nadzór bankowy.....	60
Wybrana literatura.....	62

II. ZBIÓR PRZEPISÓW

Prawo bankowe

a. przepisy ogólne

1. Ustawa z 31 I 1989 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359 z późn. zm.).....65
Uchwała TK z 11 I 1995 r. w sprawie wykładni art. 49 pkt 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. – Prawo bankowe (Dz.U. Nr 4, poz. 24).....95
Uchwała TK z 28 V 1996 r. w sprawie ustalenia powszechnie obowiązującej wykładni art. 105 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. – Prawo bankowe (Dz.U. Nr 75, poz. 362).....96
2. Zarząd. Nr 10/93 Prez. NBP z 22 IX 1993 r. w sprawie rodzajów papierów wartościowych emitowanych za granicą, które mogą nabywać banki uprawnione do dokonywania obrotu wartościami dewizowymi (Dz.Ur. NBP Nr 12, poz. 21)....98
3. Zarząd. Prez. NBP z 11 VIII 1989 r. w sprawie ogólnych warunków otwierania i prowadzenia rachunków bankowych w celu przechowywania środków pieniężnych i przeprowadzania rozliczeń oraz uchylecia obowiązków dotyczących prowadzenia rachunków podstawowego i pomocniczego (M.P. Nr 27, poz. 218).....99
4. Zarząd. Prez. NBP z 11 XII 1992 r. w sprawie form i trybu przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków (M.P. Nr 39, poz. 293).....102
5. Zarząd. Nr 15/94 Prez. NBP z 29 XII 1994 r. w sprawie zasilania banków w znaki pieniężne (Dz.Ur. NBP Nr 26, poz. 43).....104
6. Zarząd. Nr 12/94 Prez. NBP z 10 XI 1994 r. w sprawie zasad przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań znaków pieniężnych (Dz.Ur. NBP Nr 21, poz. 33).....108
7. Rozporz. Min.Spraw. z 9 XI 1989 r. w sprawie zasad i trybu umarzania imiennych dowodów na złożone wkłady oszczędnościowe (Dz.U. Nr 63, poz. 384).....127
8. Zarząd. Min.Trans. i Gosp.Mors. z 17 VII 1992 r. w sprawie trybu dokonywania w dowodach rejestracyjnych pojazdów adnotacji o ustanowieniu zastawu na pojeździe mechanicznym (M.P. Nr 25, poz. 182).....130
9. Zarząd. Nr 8/96 Prez. NBP z 16 IX 1996 r. w sprawie określenia międzynarodowych instytucji finansowych, których poręczenia lub gwarancje wyłączają kredyty z sumy kredytów ustalonej w celu określenia wskaźnika koncentracji (Dz.Ur. NBP Nr 17, poz. 41).....131
10. Zarząd. Prez. NBP z 5 XI 1992 r. w sprawie szczegółowego trybu i form udzielania gwarancji bankowych (M.P. Nr 36, poz. 270).....132
11. Rozporz. Min.Spraw. z 9 IV 1992 r. w sprawie określenia ulgowych stawek opłat sądowych oraz zwolnienia od tych opłat w sprawach o zabezpieczenie należności z tytułu udzielonych kredytów, gwarancji i poręczeń (Dz.U. Nr 33, poz. 145)..133
12. Uchwała RM z 30 IX 1992 r. w sprawie nadania statutu Powszechnej Kasie Oszczędności – bankowi państwowemu (M.P. Nr 32, poz. 221 z późn. zm.).....135
13. Rozporz. RM z 9 III 1993 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz.U. Nr 23, poz. 96 z późn. zm.).....142

14. Rozporz. RM z 14 V 1991 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekształcenie niektórych banków państwowych w spółki akcyjne (Dz.U. Nr 45, poz. 196)	149
15. Zarząd. Nr 7/93 Prez. NBP z 20 V 1993 r. w sprawie norm dotyczących pokrycia funduszami własnymi aktywów banku (Dz.Urż.NBP Nr 6, poz. 11)	150
16. Zarząd. Nr 13/94 Prez.NBP z 10 XII 1994 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.Urż. NBP Nr 23, poz. 36 z późn. zm.)	151
17. Zarząd. Nr 16/92 Prez. NBP z 1 X 1992 r. w sprawie zasad postępowania banków w razie ujawnienia okoliczności wskazujących na lokowanie w banku środków pieniężnych lub innych wartości majątkowych pochodzących lub mających związek z przestępstwem oraz przy dokonywaniu wpłat gotówkowych przekraczających określoną kwotę (Dz.Urż.NBP Nr 9, poz. 20)	156

b. Regulaminy bankowe

1. Zarząd. Nr A/3/92 Prez. NBP z 17 VI 1992 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu redyskonta weksli przez Narodowy Bank Polski” (Dz.Urż.NBP Nr 5, poz. 10 z późn. zm.)	158
2. Zarząd. Nr A/1/96 Prez. NBP z 15 IV 1996 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu sprzedaży, obrotu oraz otwierania i prowadzenia kont depozytowych bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego w postaci zdematerializowanej (Dz.Urż. NBP Nr 5, poz. 11 z późn. zm.)	169
3. Zarząd. Nr A/3/96 Prez. NBP z 3 VII 1996 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu prowadzenia przez Narodowy Bank Polski rejestru posiadaczy obligacji restrukturyzacyjnych” (Dz.Urż.NBP Nr 10, poz. 24)	189
4. Zarząd. Nr A/6/95 Prez. NBP z 4 XII 1995 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu refinansowania banków przez Narodowy Bank Polski” (Dz.Urż. Nr 23, poz. 54 z późn. zm.)	192

Rachunkowość bankowa

1. Ustawa z 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591) [wyciąg]	213
2. Zarząd. Nr 1/95 Prez.NBP z 16 II 1995 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków i sporządzania informacji dodatkowej (Dz.Urż.NBP Nr 4, poz. 8 z późn. zm.)	214
3. Zarząd. Nr 10/95 Prez.NBP z 29 XII 1995 r. w sprawie szczególnych zasad sporządzania przez banki skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz.Urż. NBP Nr 1, poz. 1)	236

Konsolidacja i restrukturyzacja banków

1. Ustawa z 14 VI 1996 r. o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej (Dz.U Nr 90, poz. 406 z późn. zm.)	255
2. Rozporz. Min. Spraw. z 26 XI 1996 r. w sprawie wynagrodzenia notariusza za czynności notarialne podwyższenia kapitału akcyjnego lub połączenia niektórych banków (Dz.U. Nr 139, poz. 651)	261
3. Ustawa z 3 II 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 18, poz. 82 z późn. zm.)	262

4. Rozporz. Min.Fin. z 13 VII 1993 r. w sprawie określenia terminu, w jakim banki, którym zostaną przekazane środki finansowe na podstawie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków są zobowiązane sprzedać nie zaspokojone wierzytelności (Dz.U. Nr 66, poz. 313 z późn. zm.).....	267
5. Rozporz. Min.Fin. z 27 VII 1993 r. w sprawie określenia banków, którym przekazane zostaną obligacje skarbowe, oraz podziału kwoty przeznaczonej w ustawie budżetowej na zwiększenie funduszy własnych i rezerw banków (Dz.U. Nr 69, poz. 332 z późn. zm.)	268
6. Zarząd. Min.Fin. z 26 VIII 1993 r. w sprawie emisji obligacji restrukturyzacyjnej (Dz.Urz.M.F. Nr 16, poz. 71).....	269
7. Zarząd. Min.Fin. z 29 XII 1993 r. w sprawie emisji obligacji restrukturyzacyjnej serii B (Dz.Urz.M.F. Nr 23, poz. 99) [wyciąg].....	274
8. Zarząd. Min.Fin. z 30 XII 1993 r. w sprawie emisji obligacji restrukturyzacyjnej serii C (Dz.Urz.M.F. Nr 23, poz. 101) [wyciąg]	275
9. Zarząd. Min.Fin. z 21 XI 1994 r. w sprawie emisji obligacji restrukturyzacyjnej serii D (Dz.Urz. M.F. Nr 27, poz. 87) [wyciąg].....	276
10. Ustawa z 24 VI 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 80, poz. 369 z późn. zm.)	278
11. Rozporz. RM z 3 I 1995 r. w sprawie warunków przekazania przez Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. części majątku bankom regionalnym (Dz.U. Nr 5, poz. 26)	290
12. Rozporz. Min.Fin. z 2 VI 1995 r. w sprawie proporcji podziału między banki regionalne obligacji restrukturyzacyjnych na restrukturyzację wierzytelności zrzeszonych w nich banków spółdzielczych (Dz.U. Nr 64, poz. 330 z późn. zm.)....	291
13. Zarząd. Min.Fin. z 2 VI 1995 r. w sprawie trybu i zakresu przekazania zrzeszonym bankom regionalnym obligacji restrukturyzacyjnych serii D na restrukturyzację wierzytelności zrzeszonych w nich banków spółdzielczych (M.P. Nr 29, poz. 340)...	292

Zarząd. Min.Fin. z 22 VIII 1996 r. w sprawie trybu i warunków przekazania Bankowi Gospodarki Żywnościowej S.A. obligacji na zwiększenie jego funduszy własnych (M.P. Nr 52, poz. 479).....	295
--	-----

Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe

Ustawa z 14 XII 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2).....	296
---	-----

Czynności bankowe. Szczególne uprawnienia i obowiązki banków

1. Ustawa z 23 IV 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) [wyciąg].....	303
2. Rozporz. RM z 10 III 1989 r. w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych (Dz.U. Nr 16, poz. 84 z późn. zm.).....	313

3. Ustawa z 23 XII 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324 z późn. zm.) [wyciąg]	314
4. Ustawa z 19 XII 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz.U. z 1993 r. Nr 108, poz. 486 z późn. zm.) [wyciąg].....	316
5. Ustawa z 12 X 1994 r. o ochronie obrotu gospodarczego i zmianie niektórych przepisów prawa karnego (Dz.U. Nr 126, poz. 615) [wyciąg].....	319
6. Dekret z 10 XII 1946 r. o umarzaniu utraconych dokumentów (Dz.U. z 1947 r. Nr 5, poz. 20).....	322
7. Ustawa z 6 VII 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. Nr 19, poz. 147 z późn. zm.) [wyciąg]	325
8. Ustawa z 7 VII 1994 r. o denominacji złotego (Dz.U. Nr 84, poz. 386).....	331
9. Zarząd. Prez. NBP z 15 X 1996 r. w sprawie określenia placówek Narodowego Banku Polskiego oraz innych banków zobowiązanych do wymiany starych złotych (M.P. Nr 64, poz. 592).....	334
10. Zarząd. Min.Łącz. z 20 I 1994 r. w sprawie zakresu i warunków wykonywania przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska niektórych czynności bankowych (M.P. Nr 6, poz. 54).....	335
11. Rozporz. Min.Spraw. z 12 IV 1991 r. w sprawie sporządzania niektórych poświadczeń przez organy samorządu terytorialnego i banki (Dz.U. Nr 33, poz. 148)....	336
12. Ustawa z 17 XI 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) [wyciąg].....	337
13. Zarząd. Prez. NBP z 28 XII 1990 r. w sprawie trybu zawiadamiania placówek obsługujących obrót oszczędnościowy o zajęciu w drodze egzekucji rachunku bankowego stanowiącego wkład oszczędnościowy (M.P. z 1991 r. Nr 1, poz. 7) ...	342
14. Ustawa z 17 VI 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161 z późn. zm.) [wyciąg]	343
15. Zarząd. Prez. NBP z 21 IV 1992 r. w sprawie trybu zawiadamiania placówek obsługujących obrót oszczędnościowy o zajęciu w drodze egzekucji administracyjnej rachunku bankowego stanowiącego wkład oszczędnościowy (M.P. Nr 12, poz. 88)	346
16. Dekret z 16 V 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz.U. Nr 17, poz. 92 z późn. zmian.) [wyciąg]	347
17. Rozporz. RM z 15 IX 1982 r. w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz.U. Nr 30 poz. 211 z późn. zm.)	348

Kredytowanie

1. Ustawa z 5 I 1991 r. – Prawo budżetowe (Dz.U. z 1993 r. Nr 72, poz. 344 z późn. zm.) [wyciąg].....	351
2. Rozporz. RM z 19 IX 1995 r. w sprawie warunków i trybu udzielania poręczeń i gwarantowania spłaty ze środków budżetu państwa kredytu bankowego oraz opłat z tytułu udzielonego poręczenia i gwarantowania (Dz.U. Nr 114, poz. 549)	352
3. Ustawa z 5 I 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz.U. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.).....	356

4. Rozporz. RM z 21 II 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów na cele rolnicze (Dz.U. Nr 19, poz. 92 z późn. zm.)359
5. Rozporz. RM z 13 VI 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na finansowanie kontraktów eksportowych (Dz.U. Nr 83, poz. 421)362
6. Ustawa z 30 XI 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1996 r. Nr 5, poz.32 z późn. zm.) 363
7. Rozporz. RM z 7 V 1996 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania premii gwarancyjnej, a także jej zwrotu oraz trybu rozliczeń z bankami z tytułu refundacji wypłaconych premii (Dz.U. Nr 57, poz. 259).....368
8. Ustawa z 26 X 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 133, poz. 654 z późn. zm.) [wyciąg].....372
9. Zarząd. Nr 6/96 Prez. NBP z 5 VII 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowego wyodrębniania kas mieszkaniowych w banku oraz rozliczeń między bankiem, który zaprzestał prowadzenia kasy mieszkaniowej a bankiem przejmującym tę działalność (Dz.Urz. NBP Nr 11, poz. 29).....379
10. Zarząd. Nr 6/96 Prez. NBP z 5 VII 1996 r. w sprawie obowiązkowego zakresu informacji dotyczących stanu oszczędności zgromadzonych na rachunkach oszczędnościowo-kredytowych, wysokości udzielonych kredytów na cele mieszkaniowe i terminowości ich spłat oraz przychodów i kosztów banków z tytułu prowadzenia kas mieszkaniowych (Dz.Urz.NBP Nr 24, poz. 62)380
11. Rozporz. RM z 11 VI 1996 r. w sprawie ogólnych warunków umów o kredyt kontraktowy (Dz.U. Nr 68, poz. 330)381

Bankowy Fundusz Gwarancyjny

- Ustawa z dnia 14 XII 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. Nr 4, poz. 18 z późn. zm.).....383

Narodowy Bank Polski

1. Ustawa z dnia 31 I 1989 r. o NARODOWYM BANKU POLSKIM (Dz.U. z 1992 r. Nr 72 poz. 360 z późn. zm.).....397
2. Zarząd. Prez. NBP z 31 VIII 1989 r. w sprawie wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych (M.P. Nr 32, poz. 254 z późn. zm.)414
3. Zarząd. Prez. NBP z 31 VIII 1989 r. w sprawie zatrzymywania fałszywych znaków pieniężnych (M.P. Nr 32, poz. 255 z późn. zm.)416
4. Zarząd. Prez. NBP z 17 IV 1990 r. w sprawie zasad i warunków sprzedaży przez Narodowy Bank Polski monet, banknotów i numizmatów na cele kolekcjonerskie i inne cele (M.P. Nr 16, poz. 128)418
5. Zarząd. Nr 9/94 Prez. NBP z 9 VIII 1994 r. w sprawie rezerwy obowiązkowej banków (Dz.Urz.NBP Nr 16, poz. 27 z późn. zm.)419
6. Zarząd. Nr 8/95 Prez. NBP z 16 VII 1996 r. w sprawie stopy redyskontowej weksli i oprocentowania kredytów refinansowych (Dz.Urz.NBP Nr 12, poz. 31) ...426

7. Zarząd. Nr 5/94 Prez.NBP z 2 IX 1994 r. w sprawie maksymalnej wysokości prowizji pobieranej przez Narodowy Bank Polski (Dz.Urz. NBP Nr 17, poz. 28 z późn. zm.)..... 426
8. Zarząd. Prez. NBP z 22 XI 1996 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do sporządzania sprawozdawczego bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa (M.P. Nr 73, poz. 669)428
9. Zarząd. Nr 17/89 Prez. NBP z 18 X 1989 r. w sprawie warunków, którym powinny odpowiadać weksle przyjowane przez Narodowy Bank Polski od innych banków do redyskonta (Dz.Urz. NBP Nr 5, poz. 12)432
10. Uchwała RM z 16 V 1991 r. w sprawie zasad ustalania kursu złotego w stosunku do walut obcych (M.P. Nr 17, poz. 111)433
11. Zarząd. Nr 11/92 Prez. NBP z 7 VIII 1992 r. w sprawie organizacji nadzoru bankowego i trybu jego wykonywania (Dz.Urz.NBP Nr 7, poz. 16).....434
12. Zarząd. Nr 7/92 Prez. NBP z 24 VI 1992 r. w sprawie jednolitych zasad rachunków międzybankowych (Dz.Urz.NBP Nr 6, poz. 13 z późn. zm.).....436
13. Zarząd. Nr 10/96 Prez. NBP z 25 IX 1996 r. w sprawie zasad numeracji jednostek organizacyjnych banków (Dz.Urz.NBP Nr 17, poz. 43).....440

A n e k s

- Ustawa z 6 XII 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703).....443
- Ustawa z 23 I 1997 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym i zmianie ustawy – Prawo bankowe456